

meccano-nieuws

Clubblad Meccano Gilde Nederland

No. 4.02

Voorjaar 1986

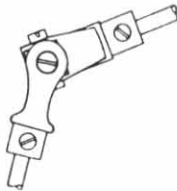
VERENIGING VOOR METAAL-
CONSTRUCTIE MODELBOUW

Verschijnt 4 x per jaar

Redactie en advertenties:

H.M. Elema, tel. 08370 - 12973

Sleedoornplantsoen 7, 6706 CB Wageningen.

Bestuur:

Voorzitter:

L.M. Steenvoorden, tel. 079 - 164130

Dunantstraat 749, 2713 TD Zoetermeer

Secretaris:

Fr. Dijk, tel. 05945 - 15091

de Grouw 28, 9351 LP Leek

Penningmeester:

D.S. van der Kloet, tel. 03480 - 20310

Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden

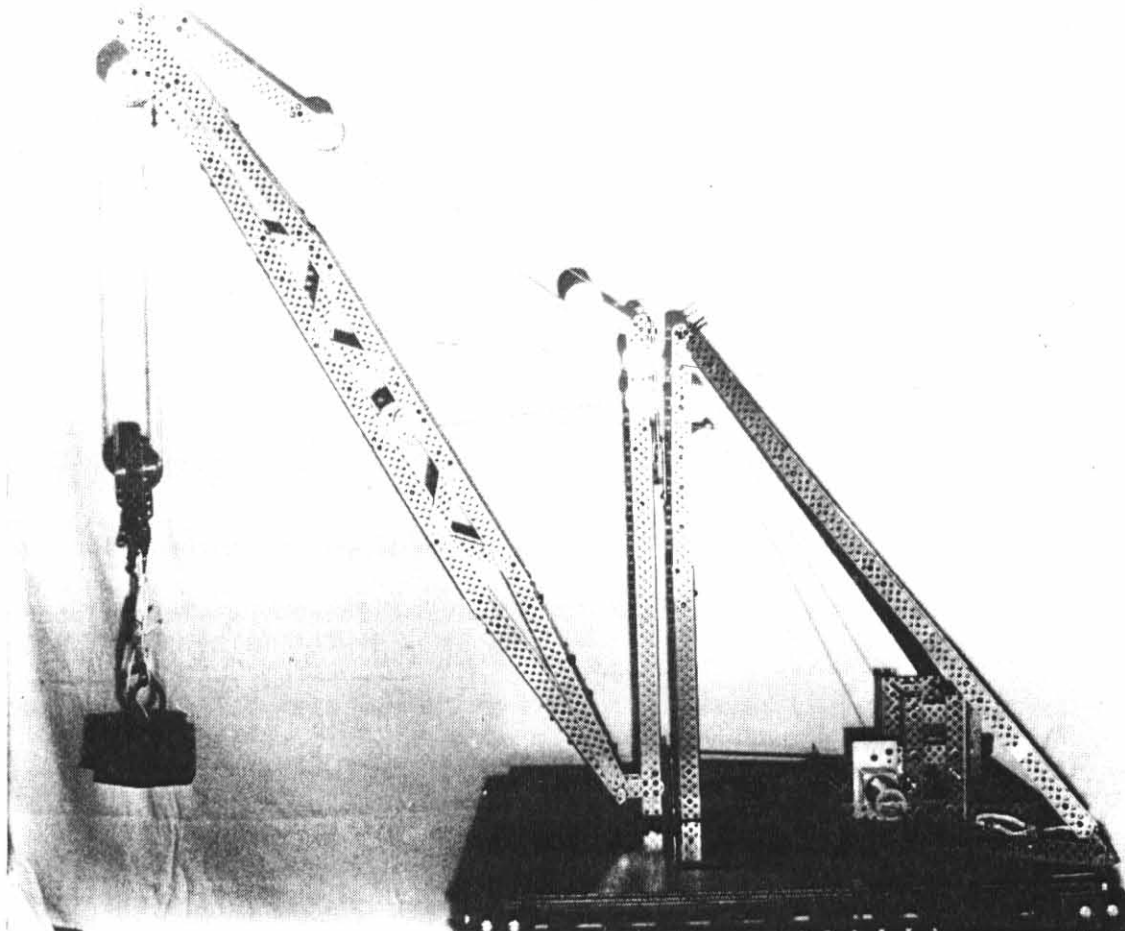
Documentatiecentrum: Meerhuysen 4, 1181 PC Amstelveen, tel. 020 - 451329

Betalingen uitsluitend op postgiro no. 54.84.519 t.n.v.:

Meccano Gilde Nederland, Valeriaanveld 17, 3448 ES Woerden.

Verenigingsjaar 1 januari - 1 januari. Contributie 1985-'86 f 35,-

Advertenties "Vraag en aanbod" f 2,50 per 6 regels + 1 regel adres. Niet leden f 5,-.

De hijskraan in Giant-Distler van Harry Mariën uit Mechelen werd op de algemene ledenvergadering terecht bewonderd. Giant is een soort super-Trix dat in België werd gemaakt.

Van de redactie.

Allereerst mijn hartelijke dank voor de ontvangen Kerst-Nieuwjaarskaarten.

Gelukkig zijn er heel wat leden die de moeite nemen kopij in te zenden. Doordat ik per nummer 12 bladzijden heb is het onvermijdelijk dat sommige, op zichzelf goede en interessante artikelen pas na maanden kunnen worden geplaatst. Bij de - ook voor mij moeilijke keuze - laat ik het belang dat de bijdrage voor het merendeel van de leden kan hebben zwaar wegen.

In dit nummer o.a. een vervolgartikel van H.L. Hagg met daarin een ingenieus systeem voor het maken van kogellagers. Tevens een mini-rollager van Roelf Valkema, terwijl er in volgende nummers nog meer kogellagers aan de beurt zullen komen.

Uw redacteur hoopt op 16 maart op te treden in de KRO-ontbijtshow.

Het museum Historische Landbouwtechniek te Wageningen herdenkt het 5-jarig bestaan met o.a. een tentoonstelling van 24 - 27 april. Daarbij wordt ook gedacht aan een expositie van een beperkt aantal modellen van trekkers, locomobielen, landbouwwerktuigen, e.d. Er is in principe plaats voor enkele M.G.N. modellen op dit gebied. Verder denkt men, onafhankelijk van dit jubileum, ook aan speciale Meccano of andere exposities. Zij die interesse hebben kunnen zich met mij in verbinding stellen.

Bestuursmededelingen.

De Voorzitter deelt mede dat ons televisieoptreden voor de WDR in Kranenburg een groot succes is geworden. Zowel de WDR alsook het publiek waren zeer enthousiast, en na de uitzending werd er nog geruime tijd besteed aan het bekijken van de modellen en werden door het publiek veel vragen gesteld. Het terug naar huis gaan is dan ook behoorlijk nachtwerk geworden, hetgeen we er echter ruimschoots voor overhadden. Het heeft leuke contacten opgeleverd. Wij hebben veel materiaal aangeboden gekregen; de redactie en ik hebben een volledige lijst. Het lijkt niet uitgesloten dat Elema en ik op 7 april nogmaals, kort, voor de WDR3-TV zullen optreden in "Gesucht-gevonden".

Het is wel jammer, dat er maar weinig leden zijn die de uitzending hebben gezien; soms was dit te wijten aan het feit dat de zender niet overal in ons land ontvangen kan worden, maar helaas ook door andere oorzaken. Enkele leden beweerden desgevraagd nergens van te weten: Kennelijk blijkt ons blad dus niet door iedereen even goed gelezen te worden.

Misschien is dat ook de oorzaak van het feit dat zich, ondanks een toch duidelijke oproep, vrijwel niemand (slechts 2 - 3 leden) heeft aangemeld voor de komende tentoonstelling "Gouden Handen" te 's-Heerenberg. Het Bestuur heeft daarom van dit evenement afgezien.

Dezelfde kant lijkt het uit te gaan met de door de Voorzitter te houden regionale bijeenkomst voor Zuid-Holland. Hier hebben zich zegge en schrijve 4 leden tot nog toe voor opgegeven; waar blijven de 80 ???. Een beetje meer enthousiasme kan geen kwaad!!

Het Congrescentrum De Reehorst te Ede wil graag een tentoonstelling voor het M.G.N. organiseren, waarschijnlijk gedurende de maand juli. Nadere bijzonderheden zijn nog niet bekend, maar het Bestuur heeft positief hierop gereageerd. Doe dus mee en meldt U aan de Voorzitter met hoeveel en welke modellen U meedoet!

Na het heugelijke nieuws uit Frankrijk, dat de Meccano-fabriek weer (mondjesmaat) draait, een negatief nieuwtje: In Frankrijk zelf zijn onlangs zeer forse prijsverhogingen doorgevoerd, per onderdeel variërend van 5 % tot enige honderden %! Zelfs de reeds dure grote geflensde delen werden zo'n 10 % verhoogd; gemiddeld belopen de stijgingen 10 - 25 %. De voorzitter heeft dit zelf in Parijs geconstateerd. Op zo'n manier dreigt men zich wél uit de markt te prijzen! Het is niet te hopen dat dit ook in Nederland zal doorwerken.

De Penningmeester vraagt de leden die hun contributie nog niet betaalden dit nu te doen. Aan leden die te laat betalen zal de toezending van M.N. worden gestopt.

Verder vestigt hij er de aandacht op dat orders voor Italiaanse AMI en Brall onderdelen niet meer bij hem, maar bij H.L.C. de Wijn, Maasstraat 51, 7333 JD Apeldoorn, tel. 055 - 335022 kunnen worden opgegeven en dat men daar p rijslijsten kan krijgen.

K O P I J V O O R H E T Z O M E R N U M M E R 1 9 8 6 V O O R 1 M E I 1 9 8 6

A / N D E R E D A C T I E Z E N D E N

Belangrijke nagekomen berichten!

Tips.Tip 52. Een laag toerental bij veermotoren.

De Heer van Straaten heeft een methode bedacht om zonder veel tandwielen een langzaam lopende aandrijving bij veermotoren te maken.

Bij een toermotor kan men een riemschijf op de opwindas bevestigen. Bij een veermotor no. 1 is het mogelijk een passend rondsel te laten aandrijven door het grote tandwiel waarop de veer zit.

Tip 53. Afschuren van langere onderdelen.

De Heer Couwenberg heeft een rij spijkertjes in een plank geslagen. Daar worden de te schuren onderdelen naast elkaar achter gehaakt en kunnen zij met een vlakschuurmachine snel worden ontroest. Men moet zeer fijn schuurpapier gebruiken. (Bijv. 320)

Tip 54. Groen schilderen van onderdelen.

Zelf gebruik ik voor het groen schilderen van onderdelen Flexa 50115-4. De kleur hiervan komt goed overeen met de naoorlogse groene Meccano kleur. Zelf schilder ik met de kwast; spuiten is uiteraard beter, men moet dan wel op goede ventilatie letten.

Tip 55. Tandkrans voor flensring no. 167b.

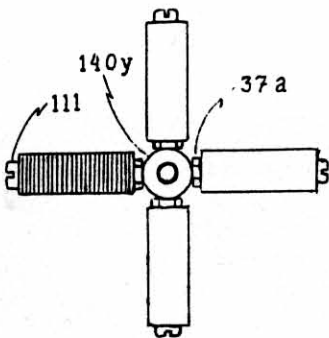
De Heer Sijnja past in zijn scheepswerfkraan geen Meccano rollager no. 167, maar 2 flensringen no. 167b toe. De tandkrans voor de zwenkbeweging, waarin een tandwiel no. 167c grijpt is van buigzame Märklin tandkransen gemaakt. Dit werkt prima.

Sijnja gebruikt een tandkrans no. 10992 (112 t) en een no. 10940 (40 t). Beide worden nauwkeurig doorgeknipt en een 8 tanden ingekort. Daarna worden de beide overgebleven stukken zorgvuldig aan elkaar gesoldeerd waardoor men een tandkrans met 144 tanden heeft.

Tip 56. Handige gereedschappen.

Overtoom levert een tweetal handige gereedschapsets. De ene (dure) bevat twee verstelbare spiegels om ergens in te kunnen kijken, een houder om gewone en een om Parkerbouten vast te houden en een bijzonder handig gereedschapje voor het vasthouden van enkele maten moeren. De andere (veel goedkopere) set bestaat uit een handvat met 4 verschillende gevormde gereedschapjes om snaren, e.d. op moeilijk bereikbare plaatsen om een riemschijf, o.i.d. te leggen of af te nemen.

Belzer heeft een schroevendraaier (no. 8065N1B) met een tweedelig blad waarmee men bouten feilloos vasthoudt. Zodra de moer pakt op een normale schroevendraaier overgaan, de speciale gaat stuk als men er bouten mee vastzet. O.a. Bij Romijn, Delft.

Een compact rollager, door Roelf Valkema.

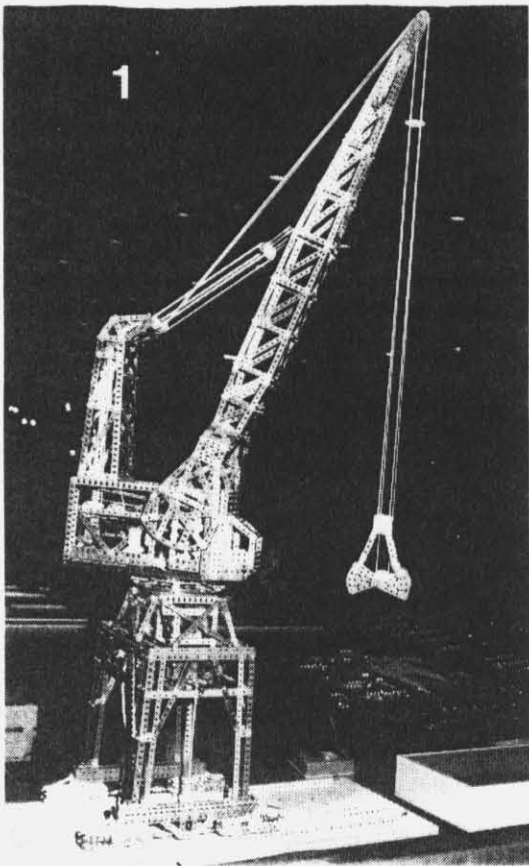
Van een paar simpele onderdelen kun je een stevig en compact rollager bouwen, wat gebruikt kan worden op plaatsen waar een kogellager no. 168 net te groot is, of als men dat niet heeft.

De constructie blijkt uit de tekening, in een stelkraag met 4 schroefgaten no. 140y worden 4 bouten, bijv. no. 111 of van een andere lengte, bevestigd. Met een klemmoer wordt de bout op de kraag vastgezet, zodat er nog een as vrij door de kraag kan bewegen. Tussen de kop van de bout en de moer is een pakket onderlegringen no. 38 "losjes geklemd", zodat ze niet kunnen kantelen, maar ook niet stroef t.o.v. elkaar draaien. Als basisplaat en topplaat kunnen flexibele plaatjes no. 188 gebruikt worden, dit bij bouten no. 111. Deze plaatjes worden op de

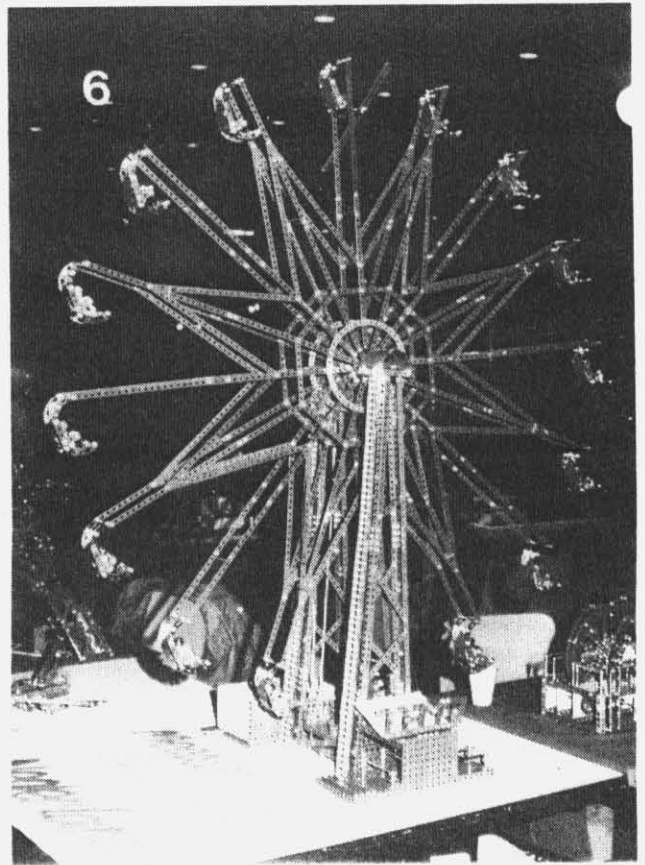
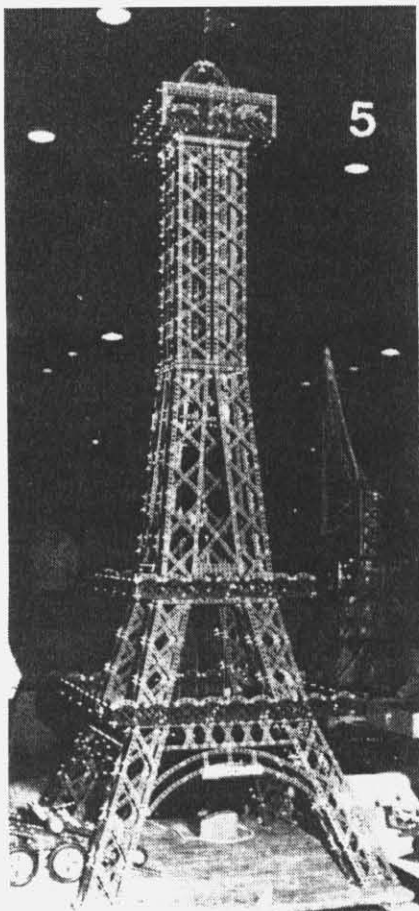
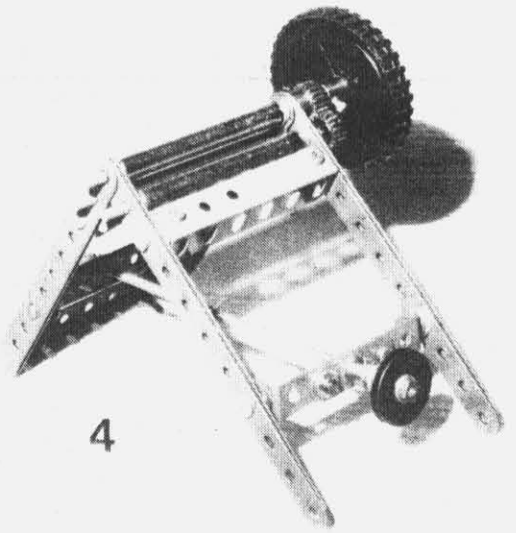
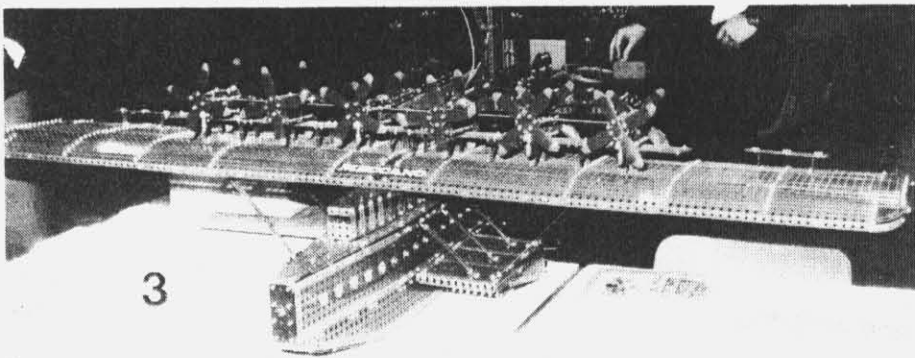
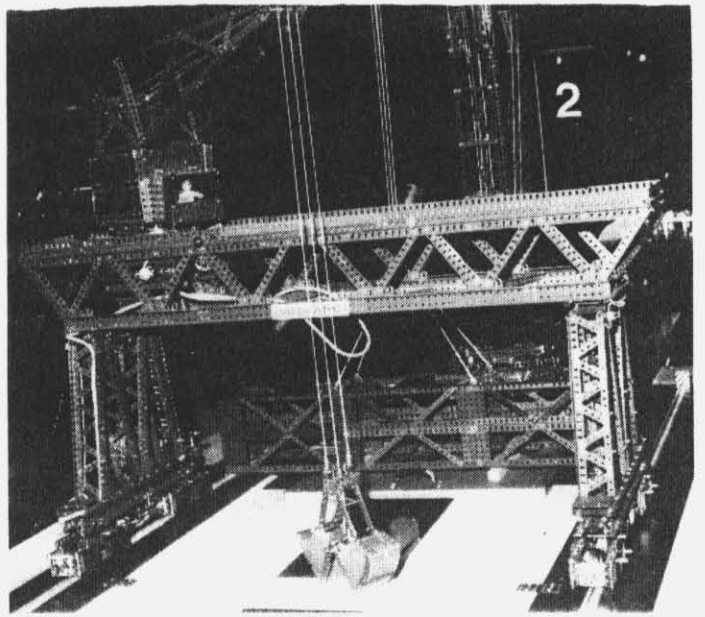
hoeken vastgezet op een stevige basis. Men een drupje olie op de ringetjes draait het geheel soepel, en kan het lager worden samengebouwd rond een centrale as door topplaat, stelkraag en basisplaat. Gebruik niet de mooiste plaatjes, de lak wordt beschadigd! Een vlak plaatje is wel belangrijk voor de goede werking. Onderdelen: 4 x 37a; 4 x 111; 1 x 140y; 2 x 188 (bij gebruik 111) en ± 100 x 38.

Een eenvoudig platenwalsje, door H.M. Elema.

Het met de hand rondbuigen van stroken en flexibele platen is moeilijk; zij hebben de neiging op de gaten te knikken. Met een eenvoudig platenwalsje (blz. 4, foto 4) gaat het buigen en het weer recht maken gemakkelijk. De constructie is op de foto duidelijk te zien. De schroefstang is gelagerd in een tweearmige naafkruk no. 62b en zit achter in een schroefkruk no. 62a. De einden van de 10 mm rondstalen walsen zijn op 4 mm afgedraaid. Lengte van de walsen 70 mm, van de aseinden 12 mm, behalve één van 40 mm om het handwiel naast het rondsel te kunnen monteren.

4

Hobby en Vrije Tijd, 16 - 19 november 1985 te Leeuwarden.

Net als in de beide voorafgaande jaren was het M.G.N. door een aantal, meest Noordelijke leden vertegenwoordigd. Het was geen grote stand, maar wel een die volop in de belangstelling stond. Voor een deel doordat wij werkende modellen hebben en voor een deel door attractieve showmodellen; al met al een goede representatie door de Noordelingen. En nu iets over de modellen; alles behandelen is helaas niet mogelijk.

P.E. Duyff had voor zijn prima geslaagde havenkraan, om het zacht uit te drukken, niet over belangstelling te klagen (1). In deze kraan zaten enkele bijzonder interessante constructies. Duyff past, net als van Wijngaarden, differentieels in de aandrijving van de hijs- en sluitdraadtrommels, maar bovendien veerspanners in de aandrijfkettingen toe. Verder heeft hij de benodigde speling in de langsrichting van de cardanassen voor de rijaandrijving op een simpele wijze gerealiseerd.

Freark Dijk had, behalve zijn bekende kunstarm, de industrieroobot van Keith Cameron, beschreven in The Canadian Meccanoman's Newsletter, gebouwd. Deze erg compacte robot is erg geschikt om de werking van een industrieroobot te demonstreren.

H.M. Elema, van origine ook een Noordeling, liet zijn "Bromo" stoommachine lustig draaien. Deze is, vrij vertaald, gemaakt aan de hand van tekeningen uit "De Modelbouwer". Het aardige was dat de "echte" Bromo op de N.V.M. stand te zien was zodat men beide kon vergelijken. Bij de "echte" ontbrak overigens de reguleur op de stoomaanvoer.

J. de Graaf had een schitterend reuzenrad in Temsi (6) dat met zijn gekleurde lampjes velen, zeker kinderen, in verrukking bracht. Zijn zoon manoeuvreerde heel handig met het model van een tank. Er zitten 2 Decaperm motoren voor de rupsaandrijving in het onderstel en een klein motortje voor het draaien van de koepel. In de koepel nog een klein motortje voor het richten van het kanon.

Joh. de Haan had zijn best weer eens gedaan, en dat zegt wat, op een zware Demag kraan en een fraaie free-lance portaalkraan (2); beide weer schitterende modellen.

L. Hoogsteen was er met een nog in het eerste stadium van aanbouw zijnde maaidorser.

Henk Huizing had zijn op Techniek in Vrije Tijd nog in aanbouw zijnde terreinauto voltooid en er een aanhanger met opsleeplier en een race-kart bij gemaakt, zoals steeds weer keurig uitgevoerd en goed geproportioneerd.

L.J. Visser uit Emmeloord had nu eens geen brug, maar een fraai model van de Do X (3) en een heel grote Eiffeltoren (5), waarin twee werkende liften. Ook dit model was heel goed van proporties en bijzonder fraai uitgevoerd.

De M.G.N. tentoonstelling in het V.U.-gebouw te Ede, 19 oktober 1985, door M.P.D. Sijnja.

De volksuniversiteiten in Nederland geven cursussen op velerlei gebied, ook z.g. hobby-cursussen. De "VU-Ede" meende, dat gezien de weer herlevende belangstelling voor Meccano - mede dank zij de M.G.N. activiteiten - een metaalbouw cursus zinvol zou zijn.

Helaas kon de cursus door gebrek aan belangstelling geen doorgang vinden. Daarom werd de opzet gewijzigd in: Meccano-tentoonstelling met toelichting en informatie. Door de goede medewerking kon alles in korte tijd worden georganiseerd en had deze tentoonstelling positieve resultaten! Een vrij talrijk publiek, van jong tot oud, kwam naar de VU en bekeek de tentoongestelde modellen geïnteresseerd. Enigen gaven zich als lid van het M.G.N. op; de winkeliers in Ede vertelden dat hun omzet in Meccano en Temsi plotseling sterk waren gestegen!

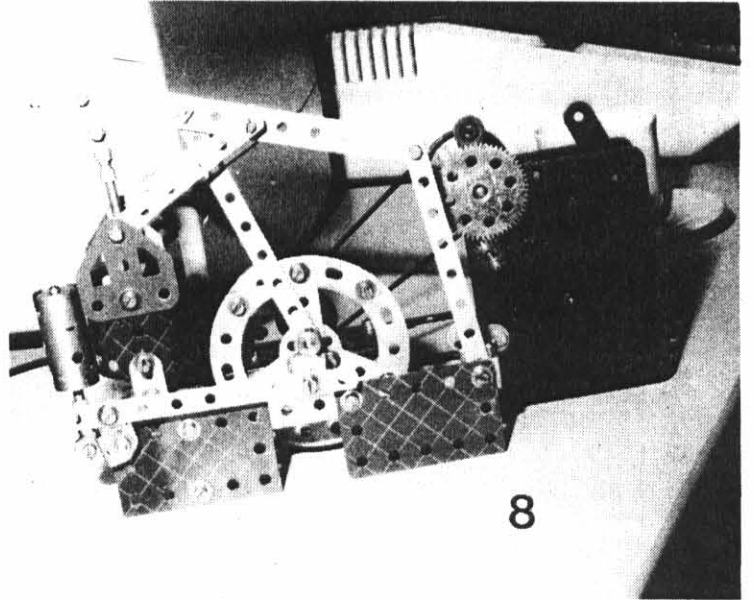
Een extra woord van dank is hier zeker op zijn plaats voor alle M.G.N. leden die meehielpen en die zonder aarzelen naar Ede kwamen met hun merendeels omvangrijke modellen. Een speciaal dankwoord voor o.a. Karst Quast die een fraaie poster maakte.

De exposanten en hun modellen.

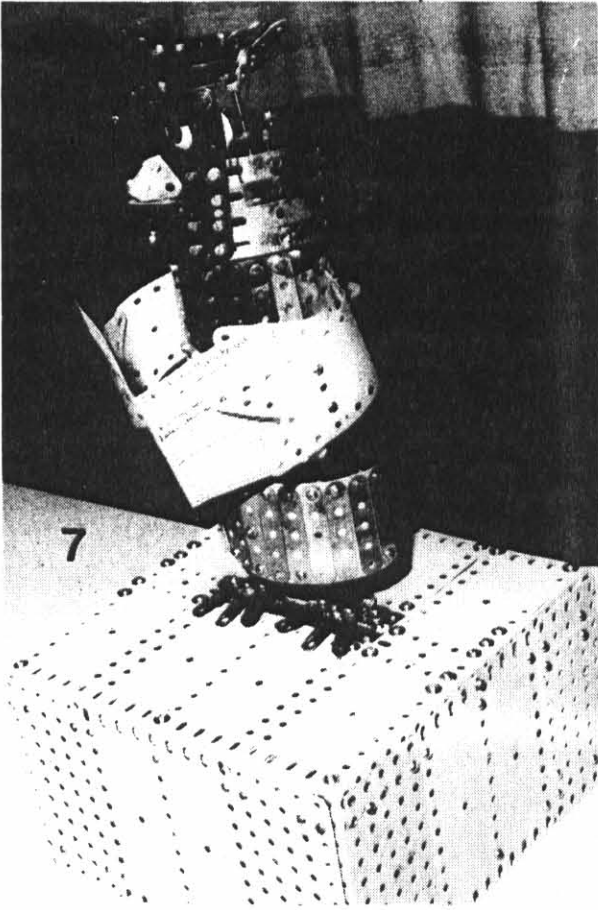
G.J. Blom toonde naast nog enkele andere, de door Sijtstra ontworpen Temsi-modellen die in M.N. werden gepubliceerd. Tevens de gehele uitrustingen en toebehorenreeks, zoals Temsi ze maakt, maar ook enige nieuwe in productie genomen onderdelen, o.a. kegeltandwielen. Bij informatie onzerzijds bleek dat Temsi, uitwisselbaar met Meccano en Märklin, op alle gewenste lengten stroken, dubbele stroken, smalle stroken en hoekbalken kan leveren, eventueel ongekleurd, bij voldoende afname. Goed nieuw voor M.G.N.

J. van Dijk: Rolls-Royce. Dit prachtige schaalmodel is bijzonder nauwgezet gedetailleerd. Wij noemen slechts: Het driedelige zes-cylinder motorblok, het complete dashboard, de uitwendige handrem en de dito versnellingshandel (in H-quadrant) met volledige versnellingsbak en differentieel, achterwielremmen, de dubbele langs- en dwarsvering en zelfs afneembare koplampen; zonde die moeizaam gepoetste gevallen overdag te bevuilden. Het enige wat nog ontbreekt is een spiegel op het voetstuk.

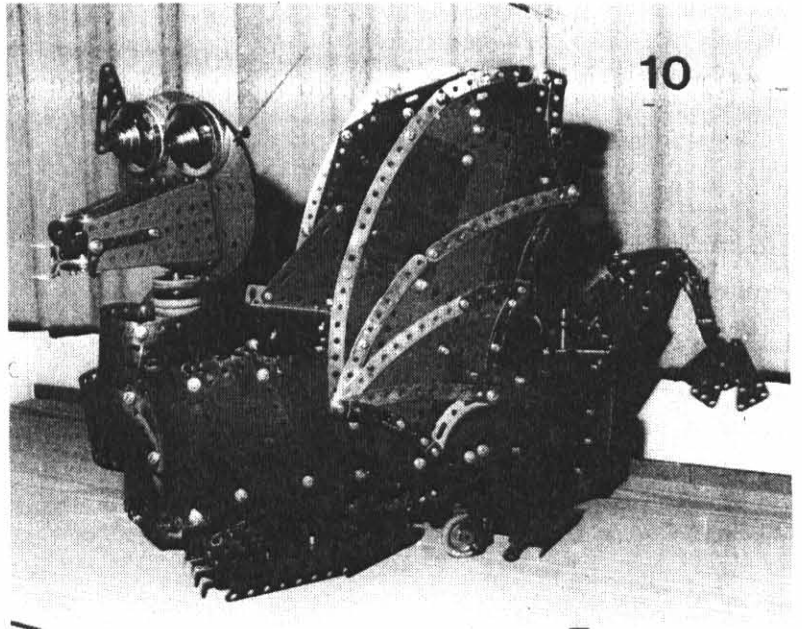
6

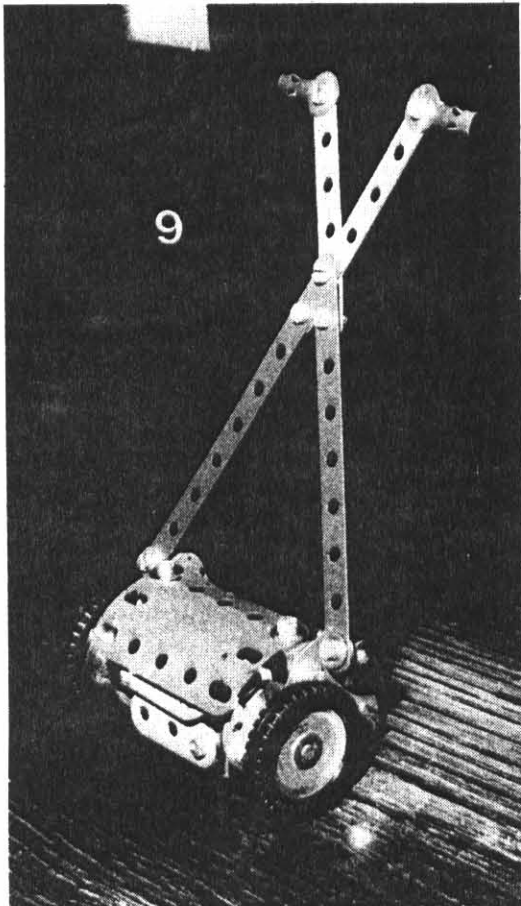
8

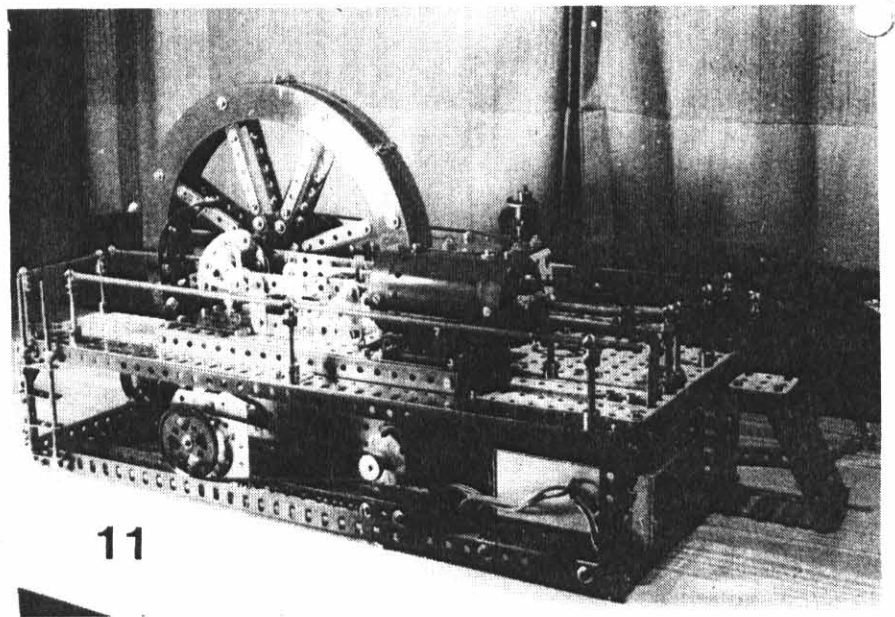
7

10

9

11

H.M. Elema: Stoommachine, draak. De stoommachine (11), opvallend kort van bouw, geeft een goede indruk van de vroeger in de Indische suikerfabrieken gebruikte krachtbronnen. Tal van uitnemende details: De exacte cilindervorm, de realistisch geprofileerde spaken van het vliegwiel. De "stoomkraan" zet de machine in gang en regelt de snelheid! De draak (10) - een pracht in zijn soort - komt dreigend met opgeklapte vleugels, flitsende tong en zwiepende staart op U af; een ware angstdroom!

A.B.M. Elshof: Corliss-stoommachine, planetarium. Bij de machine met het gecompliceerde Corliss-kleppenstelsel was voor velen uitleg nodig, door E. met verve gegeven. Het planetarium verduidelijkte voor velen - twee eeuwen na dat van Eysinga blijkbaar nog steeds nodig - de bewegingen van ons zonnestelsel. Een zinvol model dus!

Hettinga Jr.: Toverdraaischijf. Ons jongste lid (7 jaar) toonde ons hiermee aan, dat wat wij waarnemen, door snel draaien totaal veranderen kan!

J.C.A. Klarenbeek: Horizontale stoommachine. Een "normale" machine, goed van vorm, mooi en doeltreffend gedetailleerd.

W.D. van der Kleij: Paard met kar, schildpad, octopus. Het parmantig stappende paard trekt echt met "beenkracht" de kar voort. Hilariteit geeft het feit dat achteruit even goed gaat als vooruit! Wij hebben veel bewondering voor zowel de natuurgeloue vorm als de bewegingen van de schildpad. Dat kan toch maar met Meccano! De octopus slingert angstwekkend zijn raketten op en neer en in het rond. Als van der Kleij er een volgende keer muziek bij laat maken, is de illusie "kermis" volmaakt.

F.M. Meurs: Groot weefgetouw. Door een motor aangedreven toont dit meesterstuk het geheel automatisch weven van een vrij breed stuk textiel. Niet gauw tevreden, vertelde Meurs ons dat hij nu een Jacquard-weefgetouw op zijn programma heeft staan!

R. Mikkers: Ja-knikker. De bijgevoegde officieele constructietekening liet zien, hoe nauwkeurig dit werkende schaalmodel op 1 : 10 door Rijkers werd nagebouwd.

R. Phielix: Märklin en Stabil uitrustingen met motoren. Helaas werd tijdens de laatste wereldoorlog de Berlijnse Stabilfabriek met de grond gelijk gemaakt, wat tevens het einde van de productie betekende. Veel van de vaak origineel ontworpen onderdelen zou men gaarne bij anderen ondergebracht zien. Ook de handleidingen bevatten oorspronkelijke en vaak technisch erg geslaagde modellen.

K. Quast: Klok, miniatuur-modellen. De tafelklok, perfect lopend, kreeg terecht veel aandacht. De gazonmaaier (9) won in Amersfoort de 2^e (Sr.) prijs! Een flinke dosis humor bevatten de realistische sportfiguren in actie!

Roozeboom Jr. en Sr.: Mijnheer de Uil (7), trekker met oplegger. Een grote verrassing was voor iedereen de metalen Mijnheer de Uil, deftig het publiek toesprekend, met echt synchroon (!) bewegend snaveltje en de beroemde wiebelteentjes. Een technische prestatie in klein bestek van de hoogste orde. (Nu inmiddels ook nog voorzien van knipoog!) De trekker met oplegger kreeg in Amersfoort de 1^e prijs bij de Junioren.

H.K. Schouwenaar: Weefgetouw (SM. nr. 16a). Met perfecte stukken weefwerk bewees Schouwenaar niet alleen zijn vaardigheid, maar ook dat dit SM. met de nodige toewijding gemaakt en afgesteld, volmaakt werkt.

J.H. Schurink: Ellipsografen en dia's. Hoe maakt men een tekeninstrument zonder enige speling in de bewegende delen? Schurink kent alle geheimen op dit gebied; de door zijn machine getekende ellipsen zijn wiskudig exact! De dia's van Meccano tentoonstellingen in Deventer en Henley boeiden de toeschouwers in hoge mate.

L.M. Steenvoorden: Goochelrobot, "handje" en klappbord. Het publiek stond ook hier, als overal elders, in opperste verbazing en bewondering naar de verrichtingen van Steenvoorden's robot te kijken. Het "handje" liet weer in een oogwenk de geldstukjes van argeloze gevers verdwijnen! Het klappbord maakte ook nu weer het "kijkersvolk" duidelijk waar het deze middag om draaide.

M.P.D. Sijnja: Astronomisch uurwerk, scheepswerfkraan uit Glasgow (M.N. 4.01). Al meer dan 40 jaar geeft het uurwerk de door zijn eigenaar gewenste "aardse" en "astronomische" informatie! De werfkraan is een zo nauwkeurig mogelijk schaalmodel (1 : 56) van het imposante origineel. De zes kraanbewegingen worden tezamen of apart door één motor tot stand gebracht. Een spoorbaan op de kade met een rijdende trein en een lift complementeren het geheel.

R. Valkema: Computer-gestuurde industrirobot (M.N. 4.01), grasshopper-stoommachine (8) Valkema's robot zien we op iedere tentoonstelling in een verder stadium van ontwikkeling. Nu vervult hij, computergestuurd, elke gewenste opdracht. Volmakter kan het niet!

Volledig en volkomen correct beweegt de "grasshopper". De jury constateerde verbaasd dat inderdelen teveel waren gebruikt. (1^e prijs Senioren)

L.H. Visser: De Do X vliegboot (3). Een indrukwekkend model van het grootste metalen watervliegtuig ter wereld uit 1929 (100 passagiers). De twaalf 600 pk motoren waren in 6 gondels boven de vleugel geplaatst. Een origineel ontwerp!

Nieuws van het M.G.N.-Documentatiecentrum.

Ontvangen informatie: Van de Heer Elema, Wageningen in bruikleen: "The Meccanoman's Guide". Een wereld vol met informatie - ook op historisch gebied.

Reacties: Na M.N. 4.01 heb ik nog 5 opgaven ontvangen. Dit is niet veel. Er is onder de leden veel interessante literatuur aanwezig - laat iets van U horen!

Gezochte informatie: De volgende gegevens voor het archief van het M.G.N.-Documentatiecentrum over Märklin metaalbouwdozen worden gezocht. Het zijn uitgaven van voor 1940.

1. Voorbeeldenboekjes voor "Marbi", goedkope uitgave, blank materiaal, nr.601/601A.
2. Handleiding nr. 74, hoort bij aanvullingsdoos voor hangklokken, etc.
3. Handleiding nr. 1, past bij aanvullingsdoos nr. 105/2, machine- en bruggenbouw.
4. Voorbeeldenboekjes voor Minex metaalbouwdozen 1939 (halve schaal).

Super Model Leaflets: Een nagenoeg complete, Engelse, uitgave is aanwezig. Kopieën hiervan kunnen tegen kostprijs worden geleverd.

Nieuws uit Hongarije: Een brief van de Heer Andreas Konkoly, bekend bouwer, ontvangen. Ook 3 lijsten, A4-formaat, met zakelijke informatie. Bouwbeschrijvingen van de door hem ontworpen "Super-modellen". Afdrukken gratis verkrijgbaar.

Identificatie van Meccano publicaties.

Ik ben tot de conclusie gekomen - door de reactie van diverse Meccano-vrienden - dat men soms moeite heeft met het localiseren van het jaar van een uitgave. Hieronder een uiteenzetting om bepaalde literatuur te kunnen identificeren.

Met uitzondering van de Meccano Magazines heeft Liverpool alle uitgaven gecodeerd. Veelal verschijnt de code op de laatste bladzijde, o.a. leaflets. Bij handleidingen op het frontblad of op de achteromslag. Wanneer wij bijvoorbeeld de code "2/630/4,5" aantreffen, dan heeft dit de volgende betekenis:

- de 2 voor de streep is de identificatie voor een bepaalde drukker.
- de code 630 wordt als volgt gelezen: Uitgegeven in 1930, in de 6^e maand, dus in juni.
- de code 4,5 betekent in welke hoeveelheid, in duizendtallen, deze uitgave is gedrukt.

In dit geval dus 4500 stuks. Deze laatste code geeft een goede indicatie in hoeverre deze uitgave schaars kan zijn. Sommige Super Model Leaflets zijn na 1936 herdrukt in oplagen van slechts 500 stuks. Dit is dan duidelijk door het referentiegetal 0,5.

Giant-Distler constructiespeelgoed, door Harry Mariën.

De firma Johannes Distler ontstond omstreeks 1920 in Neurenberg als fabrikant van blikken speelgoed en specialiseerde zich in het ontwerpen en vervaardigen van micro-motoren. Deze motoren, meestal duur doch van zeer goede kwaliteit, vonden toepassing in o.a. elektrische scheerapparaten op batterijen, mini-platenspelers in wagens en vooral in model- en speelgoedtreinen. Grote afnemer en tevens aandeelhouder van Distler was de firma Trix, aelf ook producent van motoren. Distler was ook agent van Trix.

Tegen het einde van de 50-er jaren had de groep Trix, doch vooral Distler, te kampen met een gebrek aan werkkrachten. Er werd dan overwogen uit te zien naar een geschikte koper voor mogelijke overname.

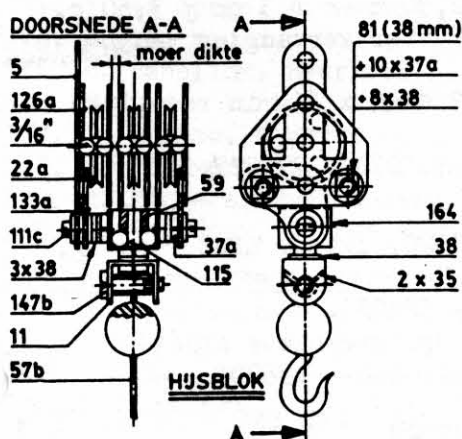
Omstreeks die periode ontstonden in de Belgische Congo de onafhankelijkheidstroebelen die o.a. de maatschappij La Formière (van "Forest" en "minière", o.a. diamantexploitatie) noopten een kapitaalvlucht naar België door te voeren. Om die reden richtte men de Belgische Mij. Indufor (Industrie en Forêstière) op die goede beleggingen zocht van 10-tallen miljarden kapitaal. Een onderdeel van die beleggingen omvatte in 1962 de aankoop van de firma Distler. Het Distler-personeel werd integraal opgenomen in de Trix-groep en de firma (naam) overgebracht naar België waar te Nivelles (Nijvel), tezamen met een terrein van bijna 4 ha een vroegere autobusgarage werd aangekocht en in 1963 onder de naam Distlertoy een speelgoedfabrikatie op gang werd gebracht met 270 inmiddels angeworven Belgische werknemers en onder leiding van de Duitser Reiter, schoonzoon van Johannes Distler. Aandeelhouders waren Distler (Trix) en Indufor-Trust Société Générale, elk met 50 %. De productie omvatte micro-motoren voor diverse doeleinden en speelgoedtreinen met veermotor (schaal 0) en elektrische batterijtreinen (schaal H0) Als extra trafovoeding. Inmiddels was door de ontwerper van de firma, de Heer Bauer, een metalen constructie-speelgoedsysteem in de handel gebracht onder de naam Giant-Distler. Dit systeem baseerde zich op assen (draadstaaf) van 6 mm en dito M6 bouten en moeren. Hoekbalken en geperforeerde stroken, volgens de Trix configuratie, volgden op dezelfde schaal.

Distlertoy verzorgde zijn eigen marketing en ontwikkelde een bescheiden verkooporganisatie met dealers over gans Europa. De verkoop gebeurde niet zoals gewent zodat die ver achterliep bij de productie. Bij onderzoek in 1965 bleek de voorraad 300.000 treintjes met veermotor (!) te bevatten en nogeens zoveel elektrische. Een groot deel bleek nog gemaakt volgens verouderde procedures, d.m.v. lithografisch bedrukt blik. Ook was er nog 15 ton onverkochte Giant in voorraad. Een en ander werd, mogelijk aan kostprijs, nog verkocht aan afnemers, hoofdzakelijk in de Duits sprekende landen.

In de reorganisatie die volgde (1965) werd beslist dat de fabricatie van treintjes en Giant-Distler werd gestopt en dat naast leden van de directie ook 220 werknemers werden ontslagen. Micro-motoren, hun specialiteit, bleven in productie, dit voor gebruik in treintjes en platenspelers. In de laatste toepassing was vooral de Duitse Philips, met 300.000 motoren per jaar, de grootste afnemer. In 1966 werd gestart met de fabricatie van speelgoedautotjes van het type Dinky door spuitgiettechnieken. Dit speelgoed werd gecommmercialiseerd door de firma Sablon-Production te Braine-le-Chateau (België). In hetzelfde jaar werd ook de naam Distlertoy omgezet in Distler S.A. In 1967 werd definitief een andere richting gekozen en gezocht naar materialen die met minder risico in de markt lagen dan speelgoed. Naast de productie van metalen speelgoedauto's (gestart in 1971) werden werktuigkundige activiteiten begonnen: Gereedschap voor persen, gietvormen voor injectie van thermoplastische kunststoffen en voor zink-messing legeringen. In 1968 werkte men aan algemene mechanische projecten, o.a. voor British Leyland (Seneffe) en voor Barco. In 1980 besliste de trust Société Générale en de banken geen herinvesteringen meer te doen en werd de firma verkocht aan een Engels-Iers concern. In 1981 werd deze groep in staat van bankroet geplaatst en verdween Distler definitief.

Zwaar hijsblok voor autokraan, door H.L. Hagg (vervolg)

Al enige jaren ben ik ontevreden over de werking van een hijsblok met 3 riemschijven no. 22a welke op één as gelagerd zijn. Bij het vieren en hijsen zonder last trekt het blok scheef en loopt de draad eraf. Om dit tegen te gaan heb ik van messingfolie een driekwart ronde kooi om de schijven aangebracht. Het hijsen gaat dan goed (wel scheeftrekken), maar bij het vieren raakt de draad nogal eens klem tussen kooi en schijf. De oorzaak ligt bij de wrijving die de draaiende schijven ondervinden op de as en op de zijflanken. Bij het hijsen zonder last is de kracht nodig om de lierdraad over de schijven te trekken t.g.v. wrijvingskrachten bijna even groot als het gewicht van het hijsblok.

De volgende oplossing heb ik hier uiteindelijk op gevonden. Plaats aan weerszijden van een riemschijf 22a een 3/16" kogel. Sluit deze vervolgens op in het middelste gat van een vlakke tap 126a. Houdt de beide tappin op afstand door het aanbrengen van 2 draadstangen met ringen en moeren. Stel de dikte van dit pakket zodanig

in dat de schijf zeer licht loopt en hij evenwijdig blijft aan de tappin. Door maatverschillen van de riemschijven is het soms noodzakelijk een andere schijf te nemen. In het getekende hijsblok zijn 3 schijfpakketten op de draadstangen 81 gemonteerd. Tussen de pakketten is enkel een moer aanwezig. Tegen de buitenste tappin is aan de binnenkant een driehoeksteun 133a geplaatst en aan één buitenzijde een strook 5 voor bevestiging van het draadeinde. In een schoorsteenstuk 164 zijn 6 kogels 3/16" geplaatst. D.m.v. een schroefpin 115 en kraag 59 zijn deze opgesloten. Het schoorsteenstuk hangt in zijn asgaten aan het uiteinde van 2 boutstelen. Aan de schroefpin is d.m.v. een dubbele hoeksteun en draaibout de haak bevestigd. Het scheeftrekken van dit blok is minder en de draad loopt er niet meer af. Als ook de schijven op de mast met kogels worden gelagerd zal het hijsen nog mooier gaan en zijn er mogelijkheden om het aantal schijven uit te breiden. (Wordt vervolgd)

ORGANISEER PRAATMIDDAGEN EN DOE ER AAN MEE! ZIJ ZIJN GEZELLIG EN LEERZAAM!

Vraag en aanbod.

Te koop: Groot aantal Meccano onderdelen, trafo's, motoren, complete stoommachine met o.a. dubbele zuigers, grote zelfbouwkast met uitklapbare werktafel. Wegens vertrek naar bejaardentehuis.

C.Zee, Walcherseweg 226, 4334 NB Middelburg, tel. 01180 - 13216.

Te koop: Nieuwe donkerblauwe Meccano onderdelen, w.o. 7a, 118, 143 - 146a, etc.

Nieuwe Märklin en Tamsi onderdelen. Alles in een koop. Lijst op aanvraag.

G. Olthof, A. Mauvestraat 63, 1741 JE Schagen, tel. 02240 - 12845 (ma 19.00 uur).

Te koop: Meccano Magazine vanaf 1950 en veel vooroorlogse onderdelen.

Gevraagd: Nikkel Meccano, uitsluitend in zeer goede staat. Mooie, gave deksels van Märklin, Meccano, etc.

Garne opgave van de totale kosten! Reacties uitsluitend per brief.

T. van Tellingen, Warnowstrasse 5, D-5090 Leverkusen-Rheindorf (Nord), tel. 0214-22000.

Gevraagd: Nikkel-Meccano onderdelen: 3 x 9a; 1 x 53a; 8 x 62; 3 x 73; 1 x 103g; 1 x 103k.

Blikken Dinky-Builder wieltjes 505. Meccano vliegtuigonderdelen: Kokardes P 101, motoren P 43, P 46, piloot P 100. Speciale sleuteltjes voor 1928 Meccano stoommachine (of afbeeldingen daarvan), vermeld in "How to use the Meccano Steam Engine 29S" en "Meccano System Developmet" blz. 108 en 207. Fotokopieën M.M., Engels, no's 2 tm. 13.

Harry Mariën, Sint Gommarsstraat 12, B-2800 Mechelen, België.

Te koop: Wederom asbakbanden. Buitendiam. 150 mm, breedte 40 mm à f 7/stuk. Port f 6,50. Bestellen door overschrijving op postgiro 550540.

Grote partij "Technic" van Unica, Kortrijk, met handleiding (± doos 4) f 50.

J.H. Schurink, Burg. Bontekoelaan 12, 7437 CR Bathmen.

Te koop: Meccanodozen 2a, 3a, 4a met handleiding. ± 1955. Tovermotor (zwart) ± 1955 met opwindsleutel. Handleidingen 0a (13/352/4), 1a (13/554/3) en 0 - 3 ± 1930 (besch.).

Q. Rooderkerk, Bornsesteeg 1-9^c, 6708 GA Wageningen, tel. 08370 - 10390.

Te koop: Groene polyamide aandrijfsnaar, geruwd, Ø 2 mm f 2,50/m en Ø 3 mm f 3,50/m. Zeskantmoeren M4, dik 1,8 mm f 0,05/stuk. Stalen kogels 3/8" ter vervanging van no. 168d f 0,35/stuk. Kapotte veermotor no. 1.

Ruilen: Nikkel-Meccano: 4 x 1, 4 x 7, 1 x 8, 1 x 9b, 2 x 52 en 1 x 55 in redelijke tot goede staat, tegen 6 x 7, groen.

R. Mikkers, Beppie de Nooystraat 3, 7558 TC Hengelo (0), tel. 074 - 774327.

Aangeboden door niet leden.

Ruilen: Voor treinen, spoor 0: Märklin doos 1 en 1A van ± 1920, zwart, niet roestig. Meccano en een Erector el.doos + handleidingen.

F. Molendijk, Cavallilaan 34, 5654 BG Eindhoven, tel. 040 - 526038.

Te koop: Complete Meccano doos 10 (blauw) met handleiding. Splinternieuwe staat!

Ad. van Diepingen, Westinghousestraat 2, 3555 WC Utrecht, tel. 030 - 435705.

Te koop: Kleine partij oude Meccano.

T.H. Leicher, Kuiperstraat 3, 6921 GJ Duiven, tel. 08367 - 3089.

Te koop: Klein partijtje Meccano onderdelen.

J. Wouters, Molenwei 71, 3075 VE Rotterdam.

Te koop: Partij Trix onderdelen in kist, vooroorlogs.

F.W. Kronenberg, tel. 05700 - 17463.

Gezocht: Elmec spoelen, contactveren, veerpakketbasissen, nokkenschijven en bouwmotor.

H. Benninga, Hertenaan 10, 6705 CB Wageningen, tel. 08370 - 18664.

Aangeboden via "Gesucht-gevonden" (WDR3-TV)

Ons optreden leverde 22 aanbiedingen op, en wel:

uitrustingen: Märklin 3, tabil 6, Trix 2, Dux 1, Solid 1, White 1 en Meccano 1.

veermotoren: Meccano 1, Märklin 1 en Trix 2.

electromotoren: Märklin 2 en Trix 1.

losse handleidingen: Märklin 2.

Gevraagd: uitrustingen en onderdelen 8 vragers.

Wil iemand die interesse heeft dit kenbaar maken bij de Voorzitter of de redacteur; zij hebben de adreslijst.

Adreswijzigingen.

J.H. van Erk, Rotterdam, tel. 010 - 673110.

Jos van Gemert-Smits, tel. 02208 - 95448 en 97503.

C.G. van Hagen, 'nieuw adres: Theunisbloemplein 75, 2555 AB Den Haag. 070-234134.

W.H. van der Schalie, nieuw adres: P.J. Oudplein 151, 3332 XH Zwijndrecht. 078-127182.

C.L.A. Hansen, nieuw adres: Stadsbrink 379, 6707 AB Wageningen. 08370-13647.

P.W. Hebbing, nieuw adres: Damiaanstraat 39^a, 4834 WC Breda. 076-656498.

A. Kraai, nieuw adres: Klaverweg 19, 7325 WJ Apeldoorn. 05763-932.

A. Zweers, nieuw adres: Texel 53, 3524 AS Utrecht. 030-892675.

J. de Voogd, nieuw adres: Annendalerweg 10, 6105 AT Mariahoop.

A. ten Bruggencate, nieuw adres: Kon. Julianalaan 176, 2274 JN Voorburg.

Bedankt als lid:

J. Buisman, Hoog Blokland; J.G. Keyman, Eindhoven en J.D. Maters, Geleen.

Nieuwe leden.

358. H. Cramwickel, Ferguutgaarde 111, 7329 BH Apeldoorn. 055-334244.

359. W.N. Simon Thomas, Wiltinkhof 9, 7213 CJ Gorssel. 05729-2192.

360. P. Belgodère, B.P. 93-05, F-75224 Paris-Cedex 05, Frankrijk.

361. R. Veeningen, Zijlroede 97, 8446 MS Heerenveen. 05130-26870.

362. M.J. Raven, Kesselskade 56, 6211 NE Maastricht. 043-212961.

363. A. Deerenberg, Ruysdaelkade 17, 1072 AG Amsterdam. 020-791814.

364. R.A. Boogaard, Bandijk 57, 1446 DV Purmerend. 02990-44555.

365. C. Zee, Walcherseweg 226, 4334 NB Middelburg. 01180-13216.

366. Gilles Lacaze, 11 Av. Franchet d'Esperey, F-56380 Coetquidan, Guer, Frankrijk.

367. J. Barelds, Irenestraat 23, 2215 HK Voorhout. 02522-30035.

368. B.N. Groen, Huenderweg 4, 8438 SH Wateren. 05212-7343.

369. P.J. de Ridder, Asselsestraat 217, 7312 CT Apeldoorn. 055-553247.

370. A.D.H.W. Rasker, De Tuut 10, 6629 AB Appelteren. 08874-1624.

371. Fritz Hösli, Auf der Hürnen 81, CH-8706 Meilen, Zwitserland.

372. A.A. Ritsema, 's-Gravenlandseweg 79, 1217 EJ Hilversum. 035-11965.

373. J. de Jonge, Jacob van Ruisdaelstraat 37, 3583 GB Utrecht. 030-520328.

374. C.M.A. van den Hout, Haydnlaan 17, 7522 HC Enschede. 053-333649.

375. H. Memelink, Heerkuil 3, 6265 NB St. Geertruid.

376. C.G. den Hartog, Lozedijk 10, 7946 KM Wanneperveen.

377. J. Quaree, Margrietstraat 9, 2171 XB Sassenheim. 02522-14271.

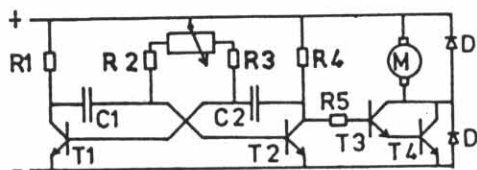
378. André Everaert, Jan Delvinlaan 37, B-9000 Gent, België. 091-282449.

379. H. Koppers, Orchideeweg 18, 5915 HP Venlo. 077-18295.

380. C. Courdoux, 16 rue Haxo, F-75020 Paris, Frankrijk.

Een elektronische toerenregelaar voor gelijkstroom, door J.H. van Erk.

Deze regeling heeft nauwelijks last van warmteontwikkeling waardoor speciale koeling overbodig is. Mede daardoor kan men in een relatief klein kastje meer dan een onderbrengen en op een gelijkstroombron met voldoende capaciteit aansluiten. Neemt men bijv. een 7A, 12V acculader dan kan die minstens 2 - 3 regeltrafo's vervangen. Dit is goedkoper en eenvoudiger.

Het schema zal voor velen duidelijk zijn, zo niet dan kunt U mij of iemand anders die met electronica

bekend is raadplegen. Leden kunnen bij mij printjes voor deze regelaar bestellen.

M = motor; R1 = weerstand 1W, 1k ; R2 en R3 = weerstand $\frac{1}{2}$ W, 1k ; R4 = weerstand 1W, 1k

R5 = weerstand $\frac{1}{2}$ W, 4k ; T1 en T2 = transistor BC 238; T3 = transistor BC 141;

T4 = transistor 2N3055; D = dioden 1N4005, zij sluiten de inductiepieken van de motor kort en verhinderen dat de transistors stukgaan.

Agenda.

16 maart 1986: M.G.N. optreden in de KRO-ontbijtshow van 7.00 uur (!).

7 april 1986: Mogelijk optreden M.G.N. voor WDR 3 - televisie, aanvang 20.45 uur.

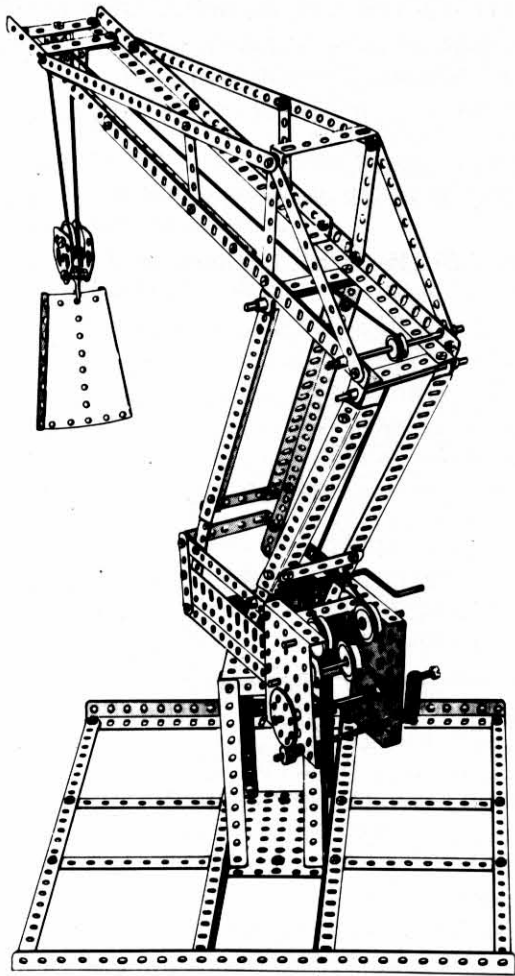
12 - 13 april 1986: AMS-tentoonstelling, Zwitserland. (Zie M.N. 4.01.)

21 - 22 juni 1986: Skegex'86. Meccano tentoonstelling te Skegness, Lincolnshire.

29 - 30 augustus 1986: International Meccano Exhibition, Henley-on-Thames.

Juniorenrubriek.

Een hijskraan met een grote reikwijdte, door S. Sijtstra.

Deze keer het model van een heel bijzondere hijskraan. Het model is iets moeilijker dan het model uit M.N. 4.01 maar goed te maken als je de tekening goed bestudeert.

De kraanarm is draaibaar aan 4 hoekbalken bevestigd waardoor er een soort parallellogram ontstaat en de arm ver naar voren en naar achteren kan worden bewogen. De voorste hoekbalken van het parallellogram draaien om bouten met contramoeren, de achterste om de kruk voor hijsen (de bovenste).

De hoekbalken zijn aan de onderkant met stroken verlengd, de draaipunten zijn in het derde gat van onderen.

De onderste kruk drijft via een vertraging 1 : 3 de as voor het verstellen van de kraanarm aan. De twee kabels hiervoor lopen over vier riemschijven.

Veel succes met het bouwen van deze bijzondere hijskraan.

Wie levert wat?

De Meccano importeur, Pyro B.V., postbus 93, 6970 AB Brummen (Mercuriusweg 15).
Tel. 05756 - 2894, heeft de meeste onderdelen en dozen tot 7X in voorraad. Levering geschiedt in de eerste plaats via een aantal geselecteerde dealers, namelijk:

Fa. Dollekamp, Zutphensestraat 194, 6971 EV Brummen

Modeltechniek, Marktplaats 28, 7311 LR Apeldoorn.

Fa. B. van de Peppel en Zoon, Bevrijdingsstraat 26, 6703 AA Wageningen.

Het Masker-A. Canters, Vijzelstraat 1, 6701 DC Wageningen.

van der Stad B.V. Hertogstraat 102, 6511 SE Nijmegen.

De Witt Speelgoed B.V., Diezerstraat 97 - 99, 8011 RD Zwolle.

Waterborg en Oranje, Brugstraat 29 - 31, 9712 AB Groningen.

Fa. van der Wal, Berlikumermarkt 19, 8911 LB Leeuwarden.

Fa. Bakker, Krommenieweg 34, 1521 HK Wormerveer.

Fa. Prins, Choorstraat 4, 2611 JG Delft.

Venka, Zwart Janstraat 36, 3035 AT Rotterdam.

De Olifant Spel en Hobby B.V., Vrijstraat 28, 5611 AW Eindhoven.

Mocht men niet kunnen slagen, contact opnemen met de importeur, Pyro B.V.

Frankrijk. Jean Estève Objects, 3 rue Jaques Callot, 75006 Paris, kan zowel nieuwe als gebruikte en replica onderdelen en literatuur leveren, w.o. de no's: 104, 119, 177, 178 en W.R.Inglis. No. 167 is momenteel niet leverbaar.

Märklin en Tamsi zijn in vele zaken verkrijgbaar; zonodig de importeur of fabrikant benaderen. De Locloods, postbus 344, 5430 AH Cuyk levert Märklin per postorder.